

Dosarul nr. 3ra-1027/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L.Bagrin)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Minciună, V.Sîrbu, V.Mihaila)

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Nica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 19 noiembrie 2018, Constantin Nica a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, a depus cerere prealabilă în adresa Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea în muncă a perioadei în care a activat în calitate de polițist al Serviciului Pază și Escortă, Izolatorul de detenție provizorie al CP Ungheni.

Prin ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 cererea sa a fost satisfăcută, iar la data de 27 aprilie 2018 Inspectoratul de Poliție Ungheni a eliberat certificatul respectiv.

La data de 20 mai 2011, momentul pensionării, i-a fost calculată vechimea în serviciu de 20 ani, iar după recalculare această vechime constituie 27 ani 11 luni și 27 de zile.

Astfel, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale cu cerere privind introducerea modificărilor în valoarea quantumului pensiei, însă actele nu au fost acceptate.

La data de 31 octombrie 2018 a înaintat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ungheni cerere prealabilă privind calcularea vechimii în muncă și cuantumului pensiei, care prin răspunsul din 13 noiembrie 2018, cererea sa a fost respinsă.

A considerat că, refuzul primit este ilegal și neîntemeiat deoarece a activat în organele afacerilor interne până la data de 20 mai 2011, obținând calitatea de pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne în temeiul prevederilor Legii asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

A solicitat Constantin Nica admiterea acțiunii; declararea ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni nr. X-01/09-2962 din 13 noiembrie 2018; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei începând cu data de 1 iunie 2011, luându-se în considerare certificatul nr. 7178 din 27 aprilie 2018 a Inspectoratului de Poliție Ungheni; încasarea din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Nica Constantin a sumei de 5 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă parțial; a fost declarat ca fiind ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, materializat prin răspunsul nr. x-01-09-2962 din 13 noiembrie 2018; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze lui Constantin Nica cuantumului pensiei începând cu 1 iunie 2011, luând-se în considerare certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni cu nr. 7178 din 27 aprilie 2018. În rest, cerințele au fost respinse ca nefondate.

Prin decizia din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 15 februarie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

În favoarea acestei concluzii instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, Ministerul Afacerilor Interne, în competența căruia la acel moment era stabilirea pensiei colaboratorilor afacerilor interne, urma să calculeze și să stabilească lui Constantin Nica pensia, anume din vechimea în muncă a acestuia de 27 ani 11 luni și 27 de zile. Însă, Ministerul Afacerilor Interne nu a stabilit corect cuantumului soldei din care urma a fi stabilită pensia reclamantului, fapt ce a generat achitarea unei pensii mai mici începând cu data de 20 mai 2011 și până în prezent.

Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia, se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp. Adică, în cazul în care persoana nu a primit la timp suma cuvenită a pensiei din vina organului care a stabilit pensia, acesta are dreptul de a pretinde achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

La data de 4 iulie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, completată prin cererea din 17 iulie 2019.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, la emiterea deciziei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că, perioada de activitate a intimatului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne nu îi oferă dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 12 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 12 iunie 2019. Respectiv, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 4 iulie 2019, este în termen.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu